

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Secta Anabaptistarum, & Mennonistarum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

Spiritu privato, aliisque fidei articulis supra tradidimus tract. 1. cap. 6. &c.

Seeta Anabaptistarum, & Mennonistarum.

MEnno in Frisia non contentus amplecti dogmata Anabaptistis propria, se novæ Seetæ ducem constituit, habetque per Hollandiam, Frisiamque asseclas complures, qui à Menno passim Mennistæ nuncupantur.

Itaque præter errores illis cum Anabaptistis communes, de pueris non Baptizandis; de peccato originali non admittendo; de repudiando inter Christianos Magistratu politico; de Juramento, ac de Bello inter Christianos semper illicito; de animabus justorum in cælum non recipiendis ante extremum judicium.

Mennistæ insuper male sentiunt de mysterio SS. Trinitatis, & distinctione trium Personarum, quibus dicunt in verbo Dei nullum fundamentum assignari, cum nomen Trinitatis, aut Personæ divinæ nullibi in Scripturis reperiatur, ideoque videntur ad Arianismum declinare. Sed hi breviter interrogandi, An credant Scripturam flandricam esse purum verbum Dei? Credunt mordicus. Et tamen nomen Scripturæ flandricæ nusquam in verbo Dei Scripto reperitur: neque dicitur hæc cum hebræo originali per omnia convenire.

Mysterium autem Trinitatis, & tres Personæ, etsi non istis terminis, satis tamen re ipsâ exprimuntur in Scripturis, ut in epist. 1. Ioannis cap. 5. v. 7. *Tres sunt qui testimonium dant in Cælo, Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus, & hi tres unum sunt, & sepius alibi.*

2. Docent Mennistæ Christum de corpore
N 6 Virginis

Virginis Mariæ nihil accepisse, sed tantum per illius Corpus transisse, sicut lux vitrum pertransit: ideoque dici Ioannis primo, *Erat lux vera*; unde consequens esset, Christum non fuisse verum hominem.

Sed contra hunc errorem clara est Scriptura ad Galat. 4. v. 4. *Misit Deus filium suum, factum ex muliere*. Et ad Rom. 1. v. 3. de Christo pronunciat Apostolus. *Qui factus est ei ex semine David secundum carnem*. Non dicitur lux facta ex vitro: neque Jonas factus ex ventre ceti dum Corpus illud nihil assumendo transierat.

3. Docent orandum non esse publicè, neque voce altiori: adeo ut dum mensæ orationem præmittunt moris sit vultum pileo, aliove modo obtegere. Quia Scriptum est Matth. 6. v. 6. *Tu autem cum oraveris intra in cubiculum tuum, & clauso ostio ora patrem tuum in abscondito*.

At cur non dicunt illic etiam interdictum esse in templo, aut mensa, aut alibi quàm in cubiculo orare? Hi sanè novi Doctores non dubitent S. Stephanum, & cum eo morem primavæ Ecclesiæ è suo cætu eliminare, qui *Actor. 7. v. 59.* non in cubiculo, non in abscondito, sed in publico supplicij loco orasse memoratur: Positis autem genibus clamavit voce magnâ dicens; *Domine ne statuas illis hoc peccatum*.

4. Arbitrantur homini verè Christiano piaculum esse crines longiores alere, aut collaria, aliumve vestis ornatum admittere: ipsi proinde in externa specie, vestitu, & verbis singularem modestiam sectantur. Et quoad crines quidem prolixiores, doctrinam suam probant ex Apostolo 1. ad Corinth. 9. v. 14. *Vir quidem si comam nutriat, ignominia est illi*.

At videant ne Christum, & Apostolos, ac
plures

plures Sanctos hoc piaculo involuant, ac reformatos velint. An non 1. Reg. 1. v. 11. Samuel, ceterique Nazareni comam alere jubentur? an hunc morem sequi non debuit ipse Christus, qui Matthæi. c. 2. v. 23. Nazaræus appellatur. Quoad vestitus ornatum, laudatur quidem S. Ioannes Baptista Matth. 11. quod spretâ vestitus elegantia cultum asperum & pilosum assumpserit, laudantur & plures alij in Catholicorum cœnobiis qui Baptistæ exemplum secuti, rudi lacerna, & cilicio corpus domant. At nulli hæctenus in cœtu Mennistarum hanc laudem adscribi cognovimus. Satis notum est quam exquisitis artibus cutem suam curare consueverint. Sed hæ sunt Novatorum artes non novæ, ut colliges ex iis quæ tradidimus supra tract. 2. post cap. 10. de genio fallaci Novatorum cavendo.

Hæresis Gommarum, & Arminij.

ANno 1605. Leidæ in Batavia exarsit gravis controversia inter Franciscum Gommarum, & Iacobum Arminium Professores Leidenses. quæ tandem in apertum Schisma erupit, & reliqua Reip. membra in oppositas partes distinxit. Tuebatur autem Gommarus rigidâ Calvinî hæresim, docens, Deum esse authoré peccati, ac decreto immutabili prædestinasse ab æterno paucos homines ad gloriâ antecedenter & independentem ab eorum meritis, cæteros verò ad gehennâ reprobasse independentem ab eorum demeritis, & ante prævisionem peccati etiam originalis; eosque ultro in peccata impellere ut suam in illis justitiâ exerceret. Contendebat ex adverso saniori doctrinâ Arminius, Deum non ita procedere, sed decretum prædestinationis, ac repro-